

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Податокъ до „Газеты Львовской“.

Издается въ Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львовской“ въ д. к. Станоства на провинціи: за нѣдѣлю рѣчь 2 ар. 40 к. за мѣсяцъ року . . . 1 ар. 30 к. за чверть року . . . 60 к. за полгода . . . 80 к. Подписка число 1 ар. Въ почтовомъ порядкѣ: на нѣдѣлю рѣчь 3 ар. 40 к. за мѣсяцъ року . . . 2 ар. 70 к. за чверть року 1 ар. 35 к. за полгода . . . 45 к. Подписка число 1 ар.

Въ Львовѣ, въ д. к. Станоства на провинціи: за нѣдѣлю рѣчь 2 ар. 40 к. за мѣсяцъ року . . . 1 ар. 30 к. за чверть року . . . 60 к. за полгода . . . 80 к. Подписка число 1 ар.

282

Читѣ: Востра:

Аггея пр. Даніла

Младенц. Томы

Середа 16 28, грудня 1892

Всѣхъ сокамъ 7 г. 52 ш. вѣсѣмъ 4 г. 7 ш. вѣсѣмъ 767 терм. — 80 — 120

РѢЧЬ II

Дещо зъ Балкану.

Балканскій півостровъ и Франція то двѣ точки въ Европѣ, около кстрыхъ мабуть ще довгий лѣга буде крутити ся вся политика европейска. Франція надовѣла вже своими скандалами панямскими, котрымъ не видко кѣнця, тожь для водмѣны не зле глянути на Балканскій півостровъ, де двють ся трохи серіознѣйшій рѣчи.

Недавно тому перебувавъ въ Константинополи бельгійскій генераль Бріальмонъ, котрый, якъ завѣсно, ставить всюды, де его завѣзуть, новомодній крѣпости; въ той цѣли приѣздивъ вѣнцъ и до Константинополя та оглядавъ Босфоръ и Дарданелъ, щобы высказати свою гадку, де, що и якъ укрѣпити, щобы забезпечити ей дуже важній проливы вѣдъ нападѣ Россіи, головню же замкнути Россіи приступъ до Константинополя.

Туреччина наразъ опамятала ся и задумала укрѣпити свою столицю и проливы по обохъ вѣ бокахъ. Мусѣло то всѣхъ здивувати, въ вѣдкѣ Туреччинѣ пришла наразъ така гадка, въ вѣдкѣ она набрала такои вѣдваци припускати, що зѣ стороны Россіи грозить ей поважна небезпечность, скоро она не укрѣпить своей столицѣ. На то дали заразъ вѣдповѣдь петербургскій „Новости“. Ся газета подала вѣсть, що у Вѣднѣ выйшла брошура пѣдъ заголовкомъ: „Чи може Россія зважити ся напасты на Босфоръ?“ и що тую брошуру написавъ австро-угорскій войскowy аташе, полковникъ Манега, за приволенемъ амбасадора въ Константинополи бар. Калісого, а вѣдтакъ пѣдсунувъ вѣзручно султанови, щобы выкликати въ нѣмъ пѣдѣрѣвѣ противъ Россіи и спонукати до укрѣпленя Константинополя вѣдъ стороны моря и на суши.

Повышій адогадъ російской газеты престувъ теперь основно Pol. Corr. и каже такъ: Авторемъ агаданой брошуры есть бувшій прускій офицеръ Ф., шо бувъ въ кампаніи въ рокахъ 1870/71, здобувъ собѣ пѣдъ Парижемъ „зелѣный крестъ“, а опѣсля выступивъ въ пруской арміи. Опѣсля служивъ вѣнцъ въ сербскѣмъ войску, бувъ корреспондентомъ нѣмецкихъ и австрійскихъ газетъ, а вѣдтакъ по берлинскѣй конференціи вступивъ до вѣсхѣдио-румелійской миліціи. Въ вѣсхѣдѣмъ вѣсѣлякихъ махинаціи російскихъ мусѣвъ вѣнцъ выступити зъ той миліціи, а выступаючи зъ ней звернуть на себе тымъ увагу, шо передъ фронтомъ своего баталіону крикнувъ: Най живъ султанъ! Вѣдъ вѣсми лѣтъ служивъ вѣнцъ вже въ турецкѣмъ войску. Надъ агаданю брошурую працковавъ вѣнцъ цѣлый рѣкъ и нѣхто его до того не спонукавъ авѣ не вѣдывавъ на него. Брошура та обймае 326 сторѣнъ и 3 карты и есть дуже основною и старанною роботою; еѣ переведено заразъ на турецку мову и такъ дѣстала ся она до султана. Авторъ вѣже въ переднѣмъ словѣ до своего дѣла, шо хоче нимъ стати ся пожиточнымъ своей приврабѣи вѣтчинѣ. Коли вѣнцъ выдаючи ту брошуру, мавъ щей яку иншу цѣль, то певно лѣшь ту, щобы показати своей старшинѣ, явѣ у него здѣбности, и шо на будуче повиненъ бы въ турецкѣй арміи заняти вѣдповѣднѣйше становище. Авторъ доказуе, шо Россія може зважити ся напасты на Константинополь и могла бы его легко взяти, наколи Туреччина противъ того не забезпечить ся. Шо Туреччина и сама о тѣмъ думала, найлѣпшимъ доказомъ то, шо до Константинополя покликано ген. Бріальмонта и обѣцяно ему, шо всѣ его проекты будутъ переведеніи.

Франція має свою справу панамскую, а Болгарія має тайнѣи документы зъ російского посольства въ Букарештѣ. Бувшій дра-

гоманъ російского посольства, Якобзонъ, освѣвши въ Болгаріи и ставши болгарскимъ пѣдданымъ, метить ся теперь люто на Россіи. Болгарска „Свобода“ оголосила теперь документы, зъ котрыхъ выхѣдитъ, шо гр. Игнатевъ безъ вѣдомости царя, кандидувавъ на престолъ болгарскій. Було то въ 1887 р. 1 марта. Того дня повѣдомивъ драгоманъ російского консуляту въ Русуку, російского посла въ Букарештѣ, шо ген. Кавльбарсъ поручивъ ему тайно и въ неурядѣи формѣ розпочати черезъ русуцкого префекта Мантова переговоры зъ Стамбуловемъ въ справѣ выбору гр. Игнатева на князя болгарского. Дня 3 марта вѣдповѣвъ ему посолъ, шо о тѣмъ приказъ ген. Кавльбарса не вѣявъ вѣничого, и муситъ забытати министерство справъ внутрѣшнихъ. И дѣйство, заравъ на другій день вѣдѣтсе ся російскій посолъ до департаменту для справъ азійскихъ и додавъ ще, шо Мантовъ готовъ въ сѣи и ще въ другихъ справахъ бути помѣчымъ, а директоръ азійского департаменту вѣдповѣвъ на то дня 10 марта, шо министерство справъ заграничныхъ на то позвалае. Мантовъ бувъ дѣйство въ Букарештѣ, але тамъ его пострѣдили и на тѣмъ справа закѣнчила ся.

Болгарскій агентъ Дмитровъ бувъ сими днями на авдѣнціи у султана, а султанъ скававъ ему, шо дуже радъ зъ того, шо въ Болгаріи все такъ спокѣино розвивае ся. Нехай Болгарія и далше такъ розважно поступавъ, а може бути певна его оѣпки. Вѣнцъ нехоче нѣничого, лѣшь мира и спокѣю. При кѣнци авдѣннѣи обѣнявъ султанъ прислати болгарскѣй стадиннѣи державнѣи два розплодовѣи жеребѣи арабскѣи, котрыхъ самъ выбере, бо чувъ, шо годѣвля коней въ Болгаріи пѣдносить ся.

Племя Каина.

Оповѣдане П. Карітзъ Етляръ.

На самъ святій вечѣръ острый морозъ проймавъ ажъ до костей. Однакъ мимо того зъ тамтои стороны коршмы Бориса властитель снѣгомъ покрытой хаты поравъ ся ще на подворю, а малый хлопчина державъ ему лѣхтарню, хочъ мѣсяць уже зѣйшовъ.

На надходяче свято выстроивъ ся селянинъ старанно. Рѣдке волосе вѣдчасавъ явчѣла и одягнувъ ся въ довгу капоту зъ грубого сукна яснооливковой краски; сю капоту вшила ему торѣкъ жѣвняка. Хлопецъ мавъ червону шапку на головѣ.

Запопадливый господаръ вложивъ вперѣдъ два стебла соломы навхрестъ, поклавъ ихъ на снѣгу передъ стайнею и приложивъ наменемъ, щобы вѣтеръ не забравъ ихъ. Такий самый хрестъ яв соломы поклавъ и передъ дверми курника. До сына казавъ такъ:

— Я роблю такъ тому, щобы нѣхто не вѣрѣкъ худобы. Ты певно видѣвъ, якъ я тамъ на дверцями поклавъ малу цибульку — то охоронити насъ передъ неспокоемъ — затѣмъ собѣ, Ивасю! Въ давнихъ часахъ люде були темнѣи и вѣрили, шо скоро злочинець переступити таку цибулю, то впаде на лице; и въ

книжкахъ щось о тѣмъ пишуть, але не треба бути забобнымъ.

Кѣли упоравъ ся зъ хрестами, насыпавъ въ снѣгъ лопату ячменю для птицъ и кинувъ заржавѣлый пѣвяжъ въ керницю.

— То стереже вѣдъ затровня и недороду — сказавъ. — Якъ доростешъ, то мусишь такъ само робити, а вѣнцъ досить зъ тебе, коли придвишишь ся.

— Може бы мы вже пѣшли — каже Ивасъ на те — таке зимно!

И пѣшли у комнату.

Тутъ близько огню на коминѣи господиня накрыла стѣлъ, бо тутъ було теплѣйше. Середъ стола стояла маленька гѣпсова фігурка, котру кѣлисъ привѣзъ Мартинъ своей жѣннѣи на именины; она бѣлила еѣ шо року, щобы була бѣла якъ снѣгъ. Фігурка зѣображала хлопця, якъ сидитъ на камени. Подорожнѣи, шо пытавъ ся разъ о дорогу, казавъ, шо то бувъ малый пастушокъ; а Мартинъ все обстававъ при тѣмъ, шо то була выроблена зъ гѣпсу подѣла Исуса, и того пересвѣдченя нѣ якъ не можна було ему вѣдобрати. Хто правду казавъ, того не рѣшено нѣколи. Однакъ противъ думки селянина свѣдчила ся обставина, шо дитина мала на головѣи щось немѣи капелюхъ. Мартинъ вывертѣвъ тамъ дѣрку и встрѣомивъ въ ню величне перо.

— А то по що? — пытала жѣвняка.

— Пристрою Исуса невычайнымъ перомъ — вѣдповѣвъ чоловікъ.

И фігурка осталае Исусомъ.

Передъ вечеромъ вѣдомивъ селянинъ молитвы, а потѣмъ дѣвчина, шо зъ помѣжъ всѣхъ мала найлѣпшій голосъ, заспѣвала побожну пѣсню; а коли они покѣнчили свое, то малый Ивасъ сказавъ гарный стишокъ о Рѣдѣи Христовѣи.

— Хлопецъ вѣсть, ажъ ухами махае, — каже Мартинъ — и найлѣпшій зухъ не змѣгъ красче звиватись. Гарно, хлопецъ! Розѣбни, Ивасю, камивельку и пхай, шо вѣлзе ся, ану, ще трѣи, бо вѣдъ того росте ся.

Кѣли поставлено печерю, Мартинъ наразъ замѣкъ и задумавъ ся. Треба було розсѣлдити гусь, сбкѣрѣвши зъ ней вперѣдъ мясо. Кѣли кости покажутъ ся бѣлыми и блыскучими, то треба спѣдѣвати ся острой зимы, а коли темно брунатными, то лагѣднои и короткои. Довго обзыравъ Мартинъ кости. Вѣкѣнди вѣдсунувъ гусь, глянувъ на жѣвняку и здвигаючи плечима пѣхитавъ сумно голову. Ознаки не були добрѣи, але вѣнцъ не вывѣявъ нѣничого.

— Ну, а теперь положу ся! — сказавъ хлопчина и зѣтхнувъ, вѣстачи вѣдъ стола. — Я такъ наѣвъ ся, шо лѣдѣи ногами суну.

— Поклади ся низько, сыну! — каже Мартинъ — а возьми кѣлька колачѣвъ зъ яблоками до лѣжка, зѣйшь ихъ у ночи, коли

Перегляд політичний.

Після Montagsrevue мала вже рада міністрів згодити ся на програму в справі утворення більшости парламентарної а переговори зь председателями поодиноких каюбів мають вже не задовго розпочати ся.

Дирекція в'єднської поліції пов'їдомила всь дирекції залізниць и бюро еміграційній, що всь комісії граници одержали приказав завертати тых емігрантов, котри не будуть мати білетів корабельних до кают лиш на палубу. Поліція взымає отже заряды залізниць, чтобы не приймали того рода подорожних, бо держава мала бы великий кошты, колиб тых людей прийшло навад завертати в'їз до границь.

Посл'їднє зас'їданє французской палаты посл'їв було знов дуже бурливе. Посол Пуркері подав до в'їдомости палаты, що у в'їдомив президента міністрів о сходинах пос. Андриє зь мін. Фрейсінетом. Кажуть, сходины ти в'їдбули ся в т'ї д'їля, чтобы Фрейсінє м'їг в'їдобрати в'їз Андриєго св'ї лист до Герца, в'ї котр'їм просив єго, чтобы в'їз підпирав єго кандидатуру на президента рєпублики. Справа ся викликала велику сензацію. Cosarde оголосила листы компр'їтуючій Феррієго.

Новинки.

Листо 27 грудня.

— В'їзпачене. Капрал 4 полку уланів Григорій Коваль одержав с'їбний хрест заслуги за то, що в'їратував чоловіка в'ї огню.

— При аванс'ї в'ї нашій армії сего м'їсяця именовано 2257 резервових офіц'їрів. М'їж вищими стали поручиками Русины: Ивань Копач при полку 95, Яковь Осадда при 41, Александрь Красицкій при 80, Осипь Поповичь 77, Мик. Степань 15, Йосафать Петряк при артилерії; а кадетами Максимь Кивань 30, Богдань Буликь 95, Василь Жолдакь 30, Андриє Русинь при 95 полку и Василь Балько при артилерії.

— На будову дому для рем'їничого товариства „Зоря“ у Львові субскрибували п.: Василь На

гбрий 100 вр. а такожь безплатне виготовленє плянбів, веденє рахунків и доворованє будовы; дрь Кость Левицкій 50 вр., Григорій Врецьона 50 вр., Андриє Коб'їльничь 50 вр., Йосифь Пиндюкь 50 вр., Дмитро Ковальскій 100 вр., Левь Кочоровскій 50 вр., Кароль Сухоровскій 5 вр., Михайло Сембратовичь 10 вр., Павло Мартинівь 50 вр., Михайло Василяця 10 вр., Михайло Павлишакь 50 вр., Климиь Федунь 10 вр., Якимь Гренякь 5 вр. 50 вр., Петро Тиблючвнскій 5 вр., Григорій Вас'їкь 5 вр., Ивань Кульчицкій 5 вр., Осипь Данилюкь 5 вр., Василь Шевчухь 5 вр., Юліань Данилюкь 20 вр., Теодорь Борисевичь 5 вр., Петро Згурскій 5 вр., Ант'їнь Оприско 5 вр. и Теодорь Романовичь 5 вр.

— Загальні зборы членів товариства „Руска Бес'їда“ в'ї Перемышлі в'їдбудуть ся днє 29 грудня (в'ї четверь) о 12-їй годині в'ї полуднє. Если бы не явило ся достаточне число членів, то другі зборы в'їдбудуть ся о 6-їй годині в'ївечер'ї, а если бы и тогд'ї не було числа членів статутомь припасаного, то треті зборы в'їдбудуть ся о 7-їй годині того самого дня безь огляду на число явивших ся членів. Порядкомь дневний: 1) справовданє секретаря о стані товариства; 2) справовданє касове, 3) виб'їрь в'їд'їлу и председателя, 4) внесенє членів, 5) интерпелляції. Шеховичь предс'їдатель Д. Чеховскій секретарь.

— В'їд'їл „Руского Касина“ в'ї Стрию напрошє вп. Членів на звичайні загальні зборы товариства, котри в'їдбудуть ся днє 29 грудня (в'ї четверь) о 6-їй годині в'ївечер'ї. Порядкомь дневний: 1) в'їдчитанє протоколу в'ї посл'їдних загальних зборів, 2) справовданє секретаря и господари в'ї д'їяльности товариства за 1892 р'їк, 3) виб'їрь комісії до пров'їреня рахунків, 4) виб'їрь 5 членів в'їд'їлу, 5) передплата и ліцитація часописей на р'їк 1893, 6) внесенє членів. — При с'їй нагоді просить в'їд'їл о численну участь в'ї нарадах.

— В'ї Будванові отворено днє 18 с. м читальню „Просв'їты“, в'їложену заходомь м'їсцевого священника о. Чемериньского. Зборы в'їдбули ся по в'їч'їрни в'ї хаті дика Пелиха, куды прабули и гості в'ї Верб'ївцї, с. в. в'їдпоручники тамошної читальні в'їд проводомь о. Томкевича. Зборы в'їдкрыв о. Чемериньскій. Головою зборівь в'їбрано п. Кульчицкого, тамошного ц. к. судю. По довшій промові о Чемериньского и по обясненю статутівь в'їбрано в'їд'їл, до котрого м'їж иншими в'їв'їшовь яко голова читальні о. Чемериньскій. Членів в'їписало ся до 50, м'їж ними богато ж'ївоць, дв'їчать и пароб'їв. Р'їчна в'їкладка выносить 50 кр., а члєны в'їложили вараз до 17 вр. Судя Кульчицкій в'їложив яко дарь для читальні 3 вр., а о. Чемериньскій 1'80 вр. В'їдтакь пань Чемериньскій, учитель Т. Явицкій, п. Крижановскій и дочка дяка в'їдсп'ївали деякі п'їснї. Деклямував читальникь Медв'їд „Щастє намь Боже“ и „Село“, одиань в'ї гостей в'ї Верб'ївцї в'їголосивь удачно „Русинь Вояк“, а в'їдтакь зновь одиань читальникь в'їдчитав про „Поб'їг трехь братівь в'ї Аюва“.

не будеш м'їг спати. А не забудь лишє „сказки“ покласти колач такій на подв'їрє — сказавь до в'їходячого хлопця. — Панове писар'ї и в'їчєні см'їють ся очевидно и глумувуть с'їб, коли имь згадати про лихого, не при часє кажучи, але я знаю певно, що в'їн є. В'їд'ї одинадцяти л'їт в'ї кожний св'їтій в'їч'їрь кладуть єму великій колач в'ї ябл'їками, а коли рано в'їйдуть на подв'їрє то зь него н'ї сл'їду. Разь нав'їть в'їрази побачивь я на сн'їгу сл'їды малых иб'їж'їк до колача и в'їд'ї колача.

Коли выбила десята, Мартинь натягнувь годинникь и сказавь:

— Пора вже йти до л'їжка! Аж то морозь! — в'їдтакь додавь: — Нехай Богь хоронить тых в'їсх, що сєи ночи в'ї дороз'ї на двор'ї...

— А хтожь бы волочивь ся в'ї таку н'їчь? — спычала ж'їнка.

— Б'їдаки и лихї люде — в'їдпов'їв Мартинь и засунувь двер'ї залізною штаблєю. Наразь хтось задукав тихенько, а пот'їмь трохи голос'їше.

— А хто там?

— Б'їдний просить ся на н'їчл'їг — в'їдпов'їв хтось благоучимь голосомь.

Селянинь отворивь.

В'ї комнату в'їв'їшовь высокій мужчина в'ї лахах, котри були зов'їмь в'їкрытї сн'їгомь. Ноги мавь окритї невыправленою овечою шаброю, сильно повязаною шнурками. Краска лиця єго була темн'їша, якь у иншихь людей, а волосє и бороду мавь чорну якь пера у крука. На плечахь н'їсть к'їш, повный шмать, в'ї руц'ї-жь державь подорожну палицю. Мартинь и ж'їнка приглядали ся ик'їсь часє уважно незнакомому, а той

обтер'їпував тымчасомь сн'їг и к'їш поста вивь при огни

— Зь в'їдки йдете? — спытавь господарь.

— Зь послудня.

— В'ї такий морозь б'їда на двор'ї, — додала ж'їнка.

— У кого нема хаты, той мусить терп'їти — чужинець на те

— А хто вы за оден?

— Я цигань — в'їдпов'їв сумно.

Господинь поставила останки в'їды на стол'ї, однакь не в'ї тых мисках, в'ї котрыхь в'їли недавно. Цигань не зважавь на се; ус'ївь с'їб на земли и зачавь розпаковувати к'їш. Впер'їд'ї выняв м'їшокь зь лихого дреліху, а зь него вытягнувь малого пудля; в'ї друг'їмь так'їмь сам'їмь м'їшку лежало дитинятко зь великими чорными очима, котре, якь єго выняли зь м'їшка, п'їдняло малї рученята в'ї гору и глянуло ц'їкаво довкола.

— Кобы вы мен'ї дали ведро воды, то я бы шир'ї подякувавь — сказавь незнакомий.

Мартинь прин'їс в'ї ведро воды. Цигань зануривь дитину в'ї вод'ї и обтер'ї єв старанно. Пот'їмь розчесавь в'ї волосє и с'їзв'їючи тихенько якусь незрозум'їду сп'їванку, наложивь на неї иншу одєжину. Ся одєжина була такожь зроблена зь кусня дреліху, але заходила л'їше п'їд'ї шию. Дитина виглядала весело. П'їдчась прибирания см'їяла ся дитина щасливо, торгала густе чорне волосє, макала рученятами и кидала живыми, трохи налякаными очима то на мужчину, то на огонь.

Господинь стояла при комод'ї и уда-

— Зн'їна властител'їв. Маєтн'їсть Ст'їяку, в'ї пов'їт'ї бучацк'їмь, оббймаючу 1200 морг'їв купивь в'їд'ї Альфрєда Мысл'ївского Казимирь Цєньскій. — Маєтн'їсть Пук'їв, в'ї пов'їт'ї рогатиньск'їмь, купивь Тадей Крижковичь Понякь в'їд'ї Володислава Тустановского. — Тадей Цєньскій купивь маєтн'їсть Дрогич'ївку, в'ї пов'їт'ї вал'їццк'їмь, в'їд'ї Леонт. Выбрановского. — Маєтн'їсть Струп'їв, в'ї пов'їт'ї надв'їрнянск'їмь, перейшла в'їд'ї Володислава Пайг'їрта на власн'їсть Володислава Вобровицк'їго.

— Божев'їльний хлопец в'їшовь в'ї субботу до льв'ївского шинку „п'їд'ї Туркомь“, в'їл'ївь к'їлька к'їар'їл'їв, напивь ся меду, але якь прайшло платити, в'їд'ї не хот'їв, чи не мавь грошей. Противно кававь ще господареву заплатити с'їб 5 вр., инакше застр'їлять єго. И прит'їмь вынявь револьверь. Господарь ут'їкь до другої комнаты, хлопец стр'їливь за нимь два разы, але хибивь. Оден г'їсть бувь на ст'їлько в'їдважний, а прит'їмь и нероважний, що по тых двохь в'їстр'їлахь в'їв'їшовь до комнаты, де бувь божев'їльний хлопец. Той стр'їливь ще два разы, але зновь хибивь. Тогд'ї замкнувь всь двер'ї и в'їваню полицію. Полицаї добули десь с'їнники и несли ихь передь собою, ишли ловити б'ївдного хлопця. Той стр'їливь ще два разы, але к'їль в'їдстригли в'ї с'їннику. Єго в'ївлєно, с'їкото єму руки и в'їдставлено до полиції. Хлопец той то Юліє Дяндрмань має 16 л'їт и єсть сыномь урядника. Терп'їв уже довшій часє на божев'їлє. Днє передь тымь кидувь ся в'ї шитлетомь на родич'їв — и єго вже забрали до комисаряту, але мати просила и єго пущено на волю. А в'їв'їшовь на другий днє трохи не повбивавь людей.

— Уб'їство за колач. В'ї сел'ї Горбачь п'їд'ї Цирцємь нашла одна жид'ївка „гнобелькою“ в'їяна, в'їр'їбка Яська Св'їкорского, чтобы зам'ївь в'ї сн'їг в'ї передь хаты. За се об'їяла єму колач. Жид'ївка та мала грош'ї, котри все давала до переховку своїй дочк'ї-кал'їц'ї, що сид'їла все дома. Стара жид'ївка в'їшла в'ї село за орудками, а тымчасомь Св'їкорскій спрятавь сн'їг, в'їшовь до хаты и ставь упоминати ся дочка кал'їки о колач. Та не хот'їла д'їти колача и почала сварити. В'ї г'їв'ївь покал'їчивь єв Св'їкорскій ножемь такь, що она ом'їла и упала на землю. Запаска якусь в'їзуулась, Ясько увид'ївь в'ї кишени грош'ї, схопивь ихь, сховавь за павуху и в'ї ноги! Покал'їчена жид'ївка до doby померла, а Св'їкорского в'їловили небавомь жандармы. В'їв'ї приймавь ся до всего и в'їддавь нав'їть украдевыхь 15 вр. То бувь л'ївний наймить, котрого нагнали з'ї службы.

— Розб'ївничї напады. Сел'їнинь в'ї Рєвнї в'ї Бужовиц'ї Михайло Стаф'їйчукь працювавь тому к'їлька д'їв'їв в'ї л'їс'ї, коли вараз ик'їсь в'їлочинець напавь на него, вакинувь єму шнурь на шию и старавь ся пов'їсити на дерев'ї. Однакь Стаф'їйчукови удалося ув'їльнити ся зь рукь напастника и утєчи до дому. — На дороз'ї межі Количивцями и Пр'їбжкою напавь на в'ївоць почтовий Мотьє Зомерь, бо внавь, що почгарь неє гро-

вала, що складає хустку, а в'ї горячї сльозы котились по лицю, коли крадькома глянула на с'їю малу дитинку, що см'їяла ся щасливо м'їмо нем'їв'їрної нужды. Мартинь сид'ївь на к'їбци стола, махавь ногами и куривь. Н'їхто зь нихь не сказавь н'ї слова.

— Ой! Якій же то малый хлопчина! — кликнула в'їбци ж'їнка.

— Колис'ї виросте! — в'їдпов'їв цигань. — Вы кажете: хлопчина, а то д'їв'їчина.

— А чияжь?

— Моя по половин'ї — каже.

— Чи мати померла?

— Н'ї, але н'їчого не в'їрта. Дитина не повинна приставати зь нею. Отже й в'їяв'ї є в'їд'ї в'їд'ї.

При тыхь словахь дививь ся в'їн на маленьку свою донечку, а очи єго, що звичайно мали вигляд'ї остр'їй и холодный, якь у шип'їо птиц'ї, выглядали теперь солодко, лаг'їдно и и'їжно.

— Сядьте при стол'ї та попо'їдьте! — сказавь Мартинь

Цигань в'їв, вынявши свою ложку зь кишени, бо знавь добре, що господарской не в'їльно єму брати. Поливку и сос'ї дававь и дитин'ї, а кости кидавь пудльови.

— По щожь волочите вы пса зь собою? — спытавь Мартинь.

— В'їн зогр'ївав мен'ї дитину — каже цигань.

— Б'їдьте ще б'їльше — Мартинь на те — така в'їда не трафить ся вамь що днє.

— Вже не можє — цигань каже — та коли ваша воля, то я возьму дещо в'ї хустину для дитини на завтра.

По в'їч'їр'ї, селянинь положивь вязанку

для арендатора въ Чорнакбичахъ малыхъ за волю. Отже Мотю стрѣливъ въ револьвера до вѣнника Яска, вразивъ его, але той кинувъ ся на разбѣйника, вырвавъ револьверъ въ руку и чимкорше вдѣхавъ. Жан-Ларми вловили варавъ разбѣйника — а теперь гусятинскій судъ веде слѣдство. Тому вѣлика мѣсяцѣвъ выкрадено грошѣ въ того вѣака почтового.

— **Нові грошѣ.** Приготовленія до выбываю новыхъ грошей у лѣденской монетарни поступили вже такъ далеко, що въ новыи рокомъ будутъ могли выбывати ся вже всѣ роды новыхъ монетъ. Въ 1893 р. мае та монетарна выбити золотыхъ грошей на суму 156 миліоновъ коронъ, въ чего припадае 40 мил. на приватный раздѣлъ а 116 мил. на державу и банкъ. Дальше выбе сѣрѣбныхъ коронъ на суму 50 мил. штукъ. 12 мил. коронъ никельовыми грѣшми и 700.000 коронъ бронзовыми грѣшми. Загаломъ мае ся выбити 202 мил. штукъ. Въ першій рядѣ думаетъ правительство кавати выбити въ большій скѣлкости дробнѣй грошѣ. Зъ весною мають вже пѣйти въ курсъ бронзовѣ сотики, штуки по одному и два сотики. Теперь показавъ ся великій бракъ мѣдяныхъ грошей, хочъ ще тамтого року выбито ихъ въ сумѣ одного миліона ринскихъ. Отже абы варадити тому браку дробныхъ грошей, то вже въ весною пѣйдуть въ курсъ бронзовѣ сотики, въ котрыхъ на обѣ половины державы мае ся выбити 26 мил. коронъ. Рѣвночасно якъ пѣстятъ ся въ курсъ бронзовѣ сотики, будутъ стягати ся теперѣшнѣй крейцары, а дотычче реваноряджене появлять ся въ маргѣ або цѣтнѣи. За бронзовыми сотиками пѣйдуть никельовѣ сотики, штуки по 10 и 20 сотикѣвъ. Сѣрѣбнѣй однокоронѣвки пѣйдуть въ курсъ ажъ въ цѣтнѣи, бо до конца марта мають ся стягнути всѣ чвертьгульдены (сѣрѣбнѣй 25 кр.) Сѣрѣбнѣй короны будутъ уживати ся вѣдѣтъ перестануть курсувати. Банкноты одногульденѣвой будутъ въ той способѣ стягати ся, що касы будутъ пѣймати одногульденѣвой банкноты, але не будутъ вже ихъ выдавати; будутъ вже платити пенсіи урядникамъ и другѣй выплаты однокоронѣвками. Тымъ способомъ стягне ся банкнотѣвъ за 20 до 30 ар. а що до стягнення реванты, то выдасть ся окреме реваноряджене.

Всячина.

— **Еминъ-паша жие.** Якъ звѣстно, розпустили були англійскѣ газеты вѣсть, що Еминъ пашу, давного египетского губернатора Вдалею, котрого Стенлі свого часу вывѣвъ бувъ въ вѣдѣтѣи а котрый опседа пущивъ ся въ нѣмецкомъ колониѣ Багамойо иновъ въ глубину Африки, чтобы передѣстати ся до державы Конго, убито надъ рѣкою Итурі. Одна

нѣмецка газета дѣстала теперь вѣсть въ Занзібару, що Еминъ-паша жие и есть теперь въ дорожѣ надъ рѣку Конго и иде тою самою дорожю, котрою ишовъ Стенлі въ рокахъ 1888 и 1889. То не его убито, але члена бельгийской экспедициѣ подъ проводомъ Делькоммина. Еминъ паша заключивъ въ торговельникомъ невѣльничѣвъ, Арабомъ Румалицою „дружбу крови“ и той ему помагает; вѣтъ то и принѣсъ теперь вѣсть, що Еминъ-паша жие и ще въ цѣтнѣи сего року пустивъ ся зъ проводирями, котрыхъ ему доставивъ Румалица надъ рѣку Конго. Румалица, кажуть, мае вѣлика лѣтѣвъ вѣдѣ Емина-пашѣ, котрѣ мае занести на нѣмецке побережье. При стѣи нагодѣ може не вѣдѣ рѣчи буде розказати, якъ то у народѣвъ въ глубинѣ Африки заключе ся „дружбу крови“. Есть то цѣкава и важна въ Африкѣ церемонія.

Коли якійсь бѣлый чоловікъ хоче зъ начальникомъ якогось африканьского племени заключити дружбу крови, то шле до него своего посла и повѣдомляе его о тѣмъ. Коли начальникъ племени на то годить ся, то приходить заразъ до бѣлого зъ своимъ найпершимъ слугою, котрый несе въ бурдюгу пальмове вино, кѣлька орѣховъ званныхъ „коля“ и перецъ кубеба. Пришовши до бѣлого бере вѣдѣ слуги орѣхи, перецъ и дае трохи зъ того бѣлому та каже, чтобы вѣнъ розжувъ орѣхи въ перцемъ и самъ робить такъ само. Коли такъ оба жують тѣ орѣхи и перецъ, закасають рукавы на лѣвой рупѣ и дають собѣ прорѣвати руку понизше лѣктя острымъ ножемъ. Кровь зачинае капати, а слуга подставляе тогды бурдюгъ въ вино, чтобы до него скапувала. По тѣмъ выламе начальникъ племени розжуетъ въ перцемъ орѣхи въ рта и прикладае бѣлому на розрѣтане мѣсте на рупѣ а бѣлый мусить такъ само зробити. Коли та орѣхова маса на рупѣ натягнула вже досытъ крови въ себе, здоймають еѣ оденъ другому ротомъ въ руки, вѣдѣтъ еѣ и присягають: „Абы тому череву спухло, аны до девѣтъ днѣвъ згинувъ не своею смертію, хто не буде щирый и вѣрный для другого“. Зѣввши орѣхи въ перцемъ и кровю и зложивши присягу попивають теперь пальмове вино зъ своею кровію и дають ще пати то вино своимъ товмачамъ. На тѣмъ кончатъ ся церемонія а бѣлый чоловікъ и чорный начальникъ племени, себѣ то король або князь муриянѣвъ ставтъ вѣдѣ теперь вѣрными прѣтелями и мусять оденъ другому помагати въ потребѣ.

Дружба крови есть у африканьскихъ пле-

менъ дуже великою ваги и той хто разъ еѣ заключивъ, додержуе еѣ дуже вѣрно. Такой начальникъ племени, що мае на прикметѣ бѣлого убити або его ограбити, не заключитъ зъ нимъ за нѣщо въ свѣтѣ дружбы крови. Колижь обѣ стороны годять ся заключити ту дружбу зъ собою, то насампередъ ведутъ ся довгий переговоры, а чорнѣй розважють добре всѣ можливѣй обставины и дивлять ся на то, чтобы одна сторона не перехитрила другою заключаючи зъ нею дружбу крови. Тѣ, що заключили зъ собою такую дружбу не смѣють оденъ другого убивати, або оденъ другому шкѣдити а такъ само не вѣдѣють убивати и тымъ, що разомъ зъ ними пѣли вино зъ ихъ кровю. Дрѣ Цинтграфъ розказуе, що коли вѣнъ заключавъ дружбу крови зъ начальникомъ Гарега, то и его товмачъ пивъ вино зъ ихъ кровю. Той товмачъ шкѣдивъ его экспедициѣ такъ, що вѣнъ постановивъ его ажъ смертію укарати и просивъ Гарегу, абы той приславъ ему ката. На то вѣдповѣвъ ему Гарега: „Не зроблю того, бо й въ кровѣ сего товмача плыве моя и твоя кровь и я не могу его убити, бо мы собѣ вѣрнѣсть присягали“. А Гарега звавъ дуже добре, що той самый товмачъ варабивъ ганьбы и его родитѣ.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Ново выдане тарифы для перевозу осѣбъ и пакункѣвъ на ц. к. желѣзницяхъ державныхъ.** — Въ наслѣдокъ змѣнѣ, зайшовшихъ черезъ введене нового правила руху, увѣйде зъ днемъ 1 сѣчня 1893 р. нове выдане тарифы для перевозу осѣбъ и пакункѣвъ. Черезъ сю нову тарифу, зносить ся тарифа для перевозу осѣбъ и пакункѣвъ, важна вѣдѣ днѣ 16 червня 1890 вразъ зъ додатками I—V. На ново вводять ся карты рѣчнѣй на поодинокой просторы, а цѣны картъ рѣчнѣй, важныхъ на цѣлу сѣтъ, подпадають змѣнамъ.

Цѣны картъ рѣчнѣй суть слѣдующѣй:

На просторы положені въ окружѣ одной и той самов громады	III кл. II кл. I кл.		
	золотѣй ривне. а. в. разомъ зъ належито стію стемплевою		
до 50 кил. включно	45	90	135
до 100 " "	70	140	210
" 150 " "	100	200	300
" 250 " "	110	220	330
" 350 " "	120	240	360
" 500 " "	130	260	390
надъ 500 " "	140	280	420
	150	300	450

Карты рѣчнѣй, выготовляе ц. к. генеральна дирекція, або въ заступствѣ той же ц. к. дирекциѣ руху и можна ихъ набути або прѣмо вѣдѣ дирекциѣ або такожъ за посередництвомъ одной зѣ стациѣй, положенныхъ при шляху, на котрый карты замовлено, або черезъ бюро вывѣдующе ц. к. австр. желѣзницѣ державныхъ у Вѣднѣ. Прѣмѣрники сѣи тарифы можна дѣстати по стацияхъ а такожъ въ ц. к. дирекцияхъ руху.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣденъ 27 грудня. Вчера померъ посоль Фусъ оденъ изъ найвиднѣйшихъ членѣвъ лѣвѣицѣ,

Софія 27 грудня. На мѣсце Славкова именованого министромъ справедливости выбрано Петкова президентомъ Палаты. Собрание мае бути нинѣ закрыте.

Петербургъ 27 грудня. Радника державного Иссава засуджено за спроневерѣя на позбавлене вѣхъ правъ горожаньскихъ и на депортацію на Сибѣръ.

За редакциѣ вѣдповѣдае Адамъ Креховецкѣй.

соломы на землю, розпростеръ на нѣи конѣне радно и такую зробивъ постелю незнакомому. Вѣдѣтъкъ згасавъ свѣтло и всѣ пѣшли спати. Однакъ передъ тымъ видѣли ще, якъ вѣдѣтъ дитину и пудля, кожде у своимъ кашку, овинувъ старанно рядомъ и присуиувъ до себе, чтобы имъ було тепло.

Селянинъ не мѣгъ въ ночи спати. Лежѣвъ и думавъ про малу дитину и незнакомого гостя. Мѣсяцъ освѣчувавъ комнату. Коли дитина збудила ся, то бачивъ, якъ циганъ колысавъ еѣ на рукахъ и при тѣмъ спѣвавъ вѣи тихо та сумно и шепѣтѣвъ незнакоюю мовою урыванѣй слова дивно жалобнымъ голосомъ. Ъ жѣвкою було такъ само; не могла спати и думала якъ чоловікъ, але жадне зъ нихъ не сказало про се другому.

Досвѣта на другѣй днѣ вставъ незнакомый. Звязавъ солому, на котрой лежавъ, принѣсъ зъ керницѣ вѣдро воды, скупавъ дитину и зачесавъ, якъ попередного вечера. Селянинъ приглядавъ ся ему мовчѣи. Въ яснѣмъ свѣтлѣ днѣ нужду его було лѣпше видко, лице мало богато слѣдѣвъ пережитыхъ хлопѣтъ и терпѣвъ, однакъ очи блестяли и искрили ся, скоро глянувъ на кого.

Мартинъ вышовъ оглянути худобу и зробити, що треба, та нѣчо не йшло ему въ ладъ. Циганъ и его дитина не схѣдили ему вѣ думки. Отже вержувъ небавомъ, взявъ бѣблѣю и для злагодження ума почавъ читати. Сидитъ вѣнъ такъ и перевертѣа картки, ажъ вѣ очи впало ему одно мѣсце, де написано: „А хто наверне чоловікъа зъ блудной дороги, той спасе душу вѣдѣ смерти и збуде ся богато грѣховѣвъ“.

Прочитавши тѣ слова здавалось ему, що

промѣнъ свѣтла впавъ на него. Закликавъ свою жѣвнку.

— Уже—каже — знаю, чого менѣ треба.
— И я знаю — жѣвнка на те. — Чого ты хочешъ, того и я хочу.

— То возьмѣмъ чужу дитину до себе и выхѣваемъ еѣ въ бояни и страху Божѣи.
— И я такъ само думала, та не смѣла сказати — жѣвнка каже.

Потѣмъ пѣшли до комнаты, де циганъ вбиравъ ся вже до вѣдходу. Дитину зъ псомъ въ окремыи мѣшкахъ запаковавъ до коша и привязавъ собѣ его сильно на плечахъ. Теперь стоявъ при вѣкнѣ и дививъ ся въ свѣтъ.

— Богъ заплатъ вамъ, будьте здоровѣи; — сказавъ.

— Кудыжь вы идете? — спытавъ Мартинъ.

— На пѣвѣдчѣ — каже незнакомый.
— Лиши хѣба малу у насъ — сказавъ Мартинъ.

Циганъ обернувъ ся и глянувъ пытаючо на чоловікъа и жѣвнку, якъ колибъ не зрозумѣвъ добре, що они сказали.

— Мы вѣи кривды не зробимо — замѣтила жѣвнка.

Тогды циганъ вѣдвзавъ кѣшъ и поставивъ на земли. Хвилину нѣмо споглядавъ на него; вѣдѣтъкъ вѣдвернувъ ся и пѣшовъ не вымовивши нѣ слова. Однакъ небавомъ отворивъ дверѣ на ново и наставивъ голову зъ почервонѣлыми мовъ вѣдѣ плачу очима. Махнувъ головою и сказавъ:

— Вы обѣцѣли зъ нею добре обходити ся, не забудьте жѣ о тѣмъ.

И лишивъ дитину селянамъ, а самъ пошовъ.

(Конецъ буде).

